

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD
Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-07658/2016-ERU

Praha 12. října 2016

Č. j. 07658-4/2016-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-07658/2016-ERU s účastníkem řízení, společností **EUROVIA CS, a. s.**, se sídlem Národní 138/10, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO: 452 74 924, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I. Účastník řízení, společnost **EUROVIA CS, a. s.**, se sídlem Národní 138/10, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO: 452 74 924, se tím, že v rozporu s ust. § 46 odst. 12 energetického zákona prováděl dne 6. června 2016 v ochranném pásmu nadzemního vedení vysokého napětí 35 kV č. [REDAKCE] v obci Semín prostřednictvím zemního stroje (nákladní vozidlo Mercedes-Benz ACTROS 4144 K 932.32 RZ [REDAKCE]) zemní práce související s realizací cyklostezky, v důsledku kterých došlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti zařízení elektrizační soustavy, a tím k porušení povinnosti provádět v ochranném pásmu činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení společnosti **EUROVIA CS, a. s.**, se sídlem Národní 138/10, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO: 452 74 924, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 50 000 Kč** (slovy: padesát tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 40116.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení společnosti **EUROVIA CS, a. s.**, se sídlem Národní 138/10, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO: 452 74 924, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 40116.

O d ů v o d n ě n í

Dne 14. července 2016 bylo Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona doručeno oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Pardubického kraje, obvodního oddělení Pardubice (dále jen „Policie ČR“) pod č. j. [REDAKCE] společně se spisovým materiálem o přestupku, kterého se měl dopustit pan [REDAKCE], narozený [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], řidič nákladního vozidla Mercedes-Benz ACTROS 4144 K 932.32 RZ [REDAKCE], ve vlastnictví společnosti EUROVIA CS, a. s.

Po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu Policie ČR, který byl převzat do správního spisu, správní orgán dospěl k závěru, že práce, při nichž bylo poškozeno zařízení elektrizační soustavy, vykonával pan [REDAKCE] v postavení zaměstnance společnosti EUROVIA CS, a. s., se sídlem Národní 138/10, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO: 452 74 924 (dále jen „účastník řízení“), a proto překvalifikoval poškození zařízení elektrizační soustavy na správní delikt účastníka řízení podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona.

Ze spisového materiálu Policie ČR není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupl správní orgán v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Dne 6. června 2016 bylo na lince 158 oznámeno, že na stavbě cyklistické stezky u obce Semín došlo k poškození elektrického vedení. Policie ČR na místě zjistila, že ve vzdálenosti 500 m od obce Semín je budována cyklistická stezka, kdy na polní cestu je navážen odfrézovaný asfalt a tento je následně válcován. Dále zjistila, že pan [REDAKCE] řídil nákladní vozidlo Mercedes-Benz ACTROS 4144 K 932.32 RZ [REDAKCE] (dále též „nákladní vozidlo“) se zvednutým sklápěcím návěsem, kterým poškodil vedení vysokého napětí nad budovanou cyklistickou stezkou.

Za účasti Policie ČR byla na místě změřena výška vedení, zjištěná hodnota činila 6,13 m. Na místě se nacházelo nákladní vozidlo Mercedes-Benz ACTROS 4144 K 932.32 RZ [REDAKCE], které bylo zjevně poškozeno, přičemž na přední části návěsu byly na obou stranách stopy po spálení, pravděpodobně po kontaktu s elektrickým vedením.

Pan [REDAKCE] na místě sdělil, že ve vzdálenosti cca 20 až 30 m před elektrickým vedením zdvihl návěs a začal sypat materiál do za ním stojícího finišeru. Tento jej tlačil před sebou a pan [REDAKCE] naopak nákladní vozidlo při zařazeném neutrálu přibrzdňoval. Následně došlo ke kontaktu s elektrickým vedením nad cestou s návěsem, vyzvednutí přední části nákladního vozidla a dopadu zpět. Vedení vysokého napětí si nevšiml, toho si mají všimnout ostatní pracovníci, kteří pracují na finišeru.

Pan [REDAKCE], stavbyvedoucí, uvedl, že v době zasažení vedení se nacházel opodál a viděl, jak auto s dráty elektrického vedení jiskří. Přitom ráno poučil všechny zaměstnance na stavbě o bezpečnosti práce. Sledovat zařízení elektrizační soustavy mají všichni zaměstnanci, ale nikoho konkrétního toho dne neurčil.

Pan [REDAKCE], řidič finišeru sdělil, že finišer tlačí před sebou nákladní vozidlo, jehož řidič musí přibrzdňovat a ještě hlídat směr. V případě, že je vozidlo prázdné, ukáže mu rukou a vozidlo odjede. Signály mají domluvené a běžně je používají. V případě, že vidí

kabely elektrického vedení, ukáže řidiči, aby sklopil návěs. Dnešního dne si však elektrického vedení přímo nad vozidlem nevšiml, věnuje se řízení finišeru a plynulému doplňování a odběru materiálu.

Pan [REDAKCE], obsluha finišeru v pravé zadní části uvedl, že si všímá šíře a výšky pokládky povrchu, na řidiče vozidla před sebou nevidí a nemůže mu tak dávat žádné signály.

Pan [REDAKCE], uvedl totéž co pan [REDAKCE]. Na místě se nacházel ještě další zaměstnanec účastníka řízení, pan [REDAKCE], který se k události nijak nevyjádřil.

Policie ČR zjistila, že v důsledku poškození zařízení elektrizační soustavy došlo k přerušení dodávky elektřiny u 17 distribučních trafostanic.

Společnost ČEZ Distribuce, a. s., poskytla správnímu orgánu fotodokumentaci pořízenou na místě a sdělila, že způsobená škoda byla uhrazena v plné výši.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že nesplní některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 nebo ust. § 68 odst. 5 nebo umístí stavbu v ochranném pásmu v rozporu s ustanoveními § 68 odst. 4 nebo provede jinou činnost v ochranném pásmu v rozporu s ustanoveními § 68 odst. 4 nebo vysadí trvalé porosty v rozporu s ustanoveními § 68 odst. 6 nebo umístí stavbu v bezpečnostním pásmu v rozporu s ustanoveními § 69 odst. 3. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození zařízení elektrizační soustavy při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 46 odst. 12 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození energetického zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností zařízení elektrizační soustavy poškodil. V daném případě není na základě vyjádření zaměstnance účastníka řízení a dalších v předaném spise obsažených podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 6. června 2016 v obci Semín zemní práce, při kterých došlo k poškození zařízení elektrizační soustavy.

V příkazním řízení bylo prokázáno z podkladů ve spise, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu nadzemního vedení elektrizační soustavy. Správní orgán v rámci řízení zjistil, že vlastní existence vedení elektrizační soustavy byla účastníku řízení známa, neboť se jednalo o pouhým okem viditelné nadzemní vedení. Účastník řízení si byl vědom skutečnosti, že před elektrickým vedením musí návěs sklopit, avšak vinou nepozornosti zaměstnanců ke sklopení návěsu nedošlo. Je tedy zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s náležitou opatrností, aby porušení své povinnosti zabránil.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se tedy o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

Dle ust. § 91d odst. 1 energetického zákona právnická osoba za správní delikt neodpovídá, pouze pokud prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. V rámci řízení však nebylo zjištěno, že by účastník řízení takové skutečnosti prokazoval nebo namítal. Nadto správní orgán uvádí, že postup účastníka řízení v posuzovaném případě nelze chápat jako bdělý postup ve smyslu ust. § 46 odst. 12 energetického zákona.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 46 odst. 12 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky správního deliktu se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky správního deliktu (škodlivosti správního deliktu pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007). Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat také společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu elektrizační soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození zařízení elektrizační soustavy.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

Správní orgán vzal v úvahu, že způsob úpravy cyklostezky, kdy je navážen odfrézovaný asfalt a tento je následně válcován, je těžko realizovatelný bez použití mechanizace, a proto provádění prací v ochranném pásmu zařízení prostřednictvím zemního stroje nehodnotí ani jako přitěžující ani jako polehčující okolnost. V důsledku poškození zařízení elektrizační soustavy došlo k přerušení dodávky elektřiny do 17 distribučních trafostanic, což svědčí o vysoké důležitosti poškozeného zařízení a tuto okolnost hodnotí správní orgán jako přitěžující.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození energetického zařízení jako polehčující okolnost.

Na straně účastníka řízení je třeba uvést, že s ním byla ze strany Úřadu v roce 2016 vedena tři správní řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona, a to sp. zn. KO-10734/2015-ERU, v rámci kterého mu byla pravomocně uložena pokuta ve výši 90 000 Kč, sp. zn. KO-09094/2016-ERU, v rámci kterého mu byla pravomocně uložena pokuta ve výši 15 000 Kč, a sp. zn. OSR-06612/2016-ERU, v rámci kterého mu pravomocně uložena pokuta ve výši 33 000 Kč. Lze tak říci, že účastník řízení porušil ustanovení tohoto právního předpisu opakovaně, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako přitěžující okolnost.

K výši stanovené sankce správní orgán uvádí, že si je vědom, toho, že v daném případě uložil účastníku řízení sankci vyšší, než odpovídá dosavadní rozhodovací praxi Úřadu ve skutkově obdobných případech. Ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného

správního uvážení (diskrečního práva správního orgánu), tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z více možných řešení, které zákon dovoluje. I pro správní trestání však platí, že správní orgány by měly ve svých postupech a rozhodování zachovávat určitou míru stálosti (kontinuity). Měla by se tak vytvářet předvídatelná ustálená rozhodovací praxe, která by měla být měněna jen v odůvodněných případech a z legitimních důvodů. Konstantní správní praxi lze v materiálním smyslu chápat jako součást příslušné interpretované právní normy. Správní orgán je vázán vlastní správní praxí, pokud se taková praxe vytvořila, což vyplývá ze zásady zákazu libovůle a neodůvodněně nerovného zacházení. Od vytvořené správní praxe se lze odchýlit, avšak zásadně jen do budoucna a z racionálních důvodů. Správní orgán upozorňuje, že účelem sankce ve správním řízení je v zákonem vymezených případech chránit před poškozováním konkrétní zájmy společnosti, poškozování těchto zájmů postihovat, jakož i bránit pachatelům v páchání nežádoucí činnosti. Účelem sankce je dále působit výchovně nejen přímo na pachatele protiprávní činnosti ale také na ostatní členy společnosti tak, aby docházelo k minimalizaci počtu případů závadného chování a zejména byla potlačována četnost jeho opakování.

Pokuta tedy musí mít jednak výchovný charakter a jednak represivní účinek. Nutnou podmínkou pro naplnění těchto požadavků je, aby uložená sankce byla dostatečně účinná. Jestliže je ve správním řízení ukládána sankce v podobě pokuty, musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele. Pouze v takovém případě, kdy uložená pokuta způsobí pachateli nezanedbatelnou majetkovou újmu, může uložení této sankce vést k dosažení účelu trestu z hlediska individuální i generální prevence a uložená pokuta neztrácí cokoliv ze své účinnosti. Doposud Úřad ve svých rozhodnutích (příkazech) ukládal pokuty na samotné spodní hranici zákonem stanovené sazby, a to i v případě závažných porušení zákona. Správní rozhodování Úřadu tak do značné míry nekorelovalo s represivní a preventivní funkcí správního trestání, což se mimo jiné projevuje v opakovaném meziročním nárůstu počtu případů porušení příslušného ustanovení zákona. Ukládané sankce tak zcela zřejmě neplní svůj účel, kterým je prevence deliktního jednání. Pokuty ukládané v dosavadní výši tak neumožňují, aby byl odpovídajícím způsobem chráněn zájem společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu energetických zařízení s minimalizací dopadů do života a zdraví osob, majetku či zájmu na ochraně životního prostředí. Je potřeba předestřít, že energetická zařízení přitom plní důležitou celospolečenskou úlohu a je v zájmu společnosti, aby byl počet zásahů, které jsou způsobitelné jejich bezpečným a spolehlivým provozem negativně ovlivnit, trvale snižován.

Správní orgán proto považuje za nezbytné za účelem zajištění účinné ochrany zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu energetických zařízení přistoupit v mezích stanovených právním předpisem ke zvýšení úrovně ukládaných pokut. Tuto změnu správní praxe považuje správní orgán za racionální a nikoliv svévolnou, neboť je vyvolána vnějšími okolnostmi. Jen uvedený postup správnímu orgánu umožní účinné prosazování ochrany zákonem chráněných hodnot v mezích svěřených kompetencí. Za těchto okolností, kdy jsou pokuty ukládané v dosavadní výši evidentně neúčinné, nelze uložení vyšší pokuty oproti předchozí praxi, a to i v podobných případech, samo o sobě považovat za protiprávní postup, resp. postup, který by byl v rozporu se zásadou ukládání trestů jen na základě zákona. Jak konstatoval v minulosti i Ústavní soud, změna právního výkladu je možná například z objektivních společenských podmínek dotýkajících se daných skutkových situací. O takovou situaci se nyní jedná. Zároveň správní orgán výše vyložil a transparentně změnu aplikace odůvodnil, když změna jeho rozhodovací praxe se opírá o akceptovatelné racionální a objektivní důvody.

Ačkoliv správní orgán uložil účastníku řízení sankci vyšší, než ukládal za tato porušení zákona v minulosti, stále se jedná o sankci, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Účastníku řízení tak byla uložena pokuta stále u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložená sankce může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

P o u č e n í

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení